

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ВІННИЦЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

ВІННИЦЬКИЙ МІСЬКИЙ ПАЛАЦ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА
імені Лялі Ратушної

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання науково-методичної ради Вінницького обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників
26 грудня 2013 № 8

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора Департаменту освіти і науки Вінницької облдержадміністрації
21 грудня 2013 № 745

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання науково-методичної ради ММК Департаменту освіти Вінницької міської ради
26 грудня 2013 № 3

«ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ»

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
для гуртка допризовної підготовки
військово-патріотичного напрямку
позашкільної освіти

1 рік навчання

м. Вінниця, 2013

Програму підготували:

ГРІНЧЕНКО Дмитро Михайлович, керівник гуртка допризовної підготовки
Вінницького міського палацу дітей та юнацтва імені Лялі Ратушної

ЄФРЕМОВ Олексій Миколайович, завідувач кабінету стрільби кульової
Вінницького міського палацу дітей та юнацтва імені Лялі Ратушної

Рецензенти:

КУЗНЄЦОВА Ніна Вікторівна, заступник директора з навчально-методичної
роботи Вінницького міського палацу дітей та юнацтва імені Лялі Ратушної

ОЧЕРЕТНА Людмила Павлівна, завідувач інформаційно-методичного
відділу Вінницького міського палацу дітей та юнацтва імені Лялі Ратушної

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма гуртка з допризовної підготовки розроблена на основі вимог Конституції та законів України про захист Вітчизни, на основі Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Захист Вітчизни» для учнів 10-11

класів, затверджена Міністерством освіти і науки України (28 жовтня 2010 р. № 1021).

Програма обговорена та схвалена методичною радою Вінницького міського палацу дітей та юнацтва імені Лялі Ратушної (протокол № 2 від 22.10.2013 року).

Навчальна програма орієнтована на юнаків 11 класу загальноосвітніх шкіл для опанування практичними навичками володіння зброєю, прийомами та правилами стрільби зі стрілецької зброї.

Конституція України визначає захист Вітчизни обов'язком громадян України, найважливішою функцією держави. Безпека людини, її життя і здоров'я залишаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Метою навчальної програми є формування у старшокласників загальноосвітніх шкіл навичок володіння зброєю і готовності до захисту Вітчизни в умовах надзвичайних ситуацій.

Завдання навчальної програми:

– набуття учнями початкових навичок щодо вирішення вогневих завдань зі стрілецької зброї;

– вивчення матеріальної частини стрілецької зброї, її бойові можливості, порядок підготовки зброї до вирішення вогневих завдань, основи та правила стрільби;

– вміння готувати зброю до стрільби, вести розвідку цілей, володіти прийомами і способами ведення вогню зі стрілецької зброї з урахуванням метеорологічних умов та умов місцевості, влучно уражати противника, усувати несправності, які виникають під час стрільби;

– набуття первинних навичок у діях при зброї під час виконання вогневих завдань.

Навчальна програма передбачає практичне вивчення розділу «Вогнева підготовка» із дисципліни «Захисник Вітчизни», що викладається у загальноосвітніх закладах України.

Організаційною формою навчання юнаків у гуртку є практичні заняття з вогневої підготовки, які проходять у спеціально обладнаному приміщенні тирю.

Основи стрільби вивчаються до розгляду будови зброї, оскільки бойові властивості зброї засвоюються лише за умови розуміння внутрішньої та зовнішньої балістики стрільби, особливо у частині утворення траєкторії польоту кулі та характеристики елементів траєкторії. Вивчення прийомів і правил стрільби повинно мати випереджувальний характер відносно вивчення тем тактичної підготовки, що стосуються підготовки солдата до бою.

Під час вивчення основ стрільби зі стрілецької зброї застосовують такі методи: розповідь, показ і тренування у вирішенні вогневих завдань із використанням навчально-тренувальних засобів, прицілів, наочних посібників.

Основний метод занять – розповідь у поєднанні з показом будови, роботи частин і механізмів на схемах, плакатах, макетах та навчальних зразках зброї, а також виконання практичних дій зі зброєю.

Вогневі тренування і стрільби проводяться у стрілецькому тирі. На вогневих тренуваннях учні навчаються прийомам та правилам стрільби, відпрацьовують нормативи, вирішують вогневі завдання. У ході цих тренувань в учнів формуються й удосконалюються первинні навички із вогневої підготовки.

Метою навчання стрільби є набуття учнями початкових навичок щодо вирішення вогневих завдань із стрілецької зброї у сучасному бою.

Вправи стрільб для індивідуального навчання включають вправи навчальних стрільб (далі – ВНС).

ВНС призначені для послідовного навчання учнів самостійному виконанню вогневих завдань всіма способами по різних цілях, підтримання та удосконалення індивідуальної підготовки. ВНС виконуються з малокаліберної гвинтівки у стрілецькому тирі.

Під час виконання вправ стрільб організуються заняття (тренування) на навчальних місцях. Зміст занять визначає керівник гуртка відповідно до навчальної програми. У навчальній групі гуртка допризовної підготовки може займатися одночасно до 15 юнаків.

Заняття з учнями на навчальних місцях проводяться командирами навчальних відділень відповідно до графіка відпрацювання навчальних питань та нормативів на навчальних місцях, який складається керівником.

До виконання вправ стрільб допускаються лише ті учні, які вивчили матеріальну частину зброї та боєприпасів, вимоги безпеки, основи і правила стрільби, умови вправи та склали залік. Учні, які не склали залік, до стрільби не допускаються. Стрільба в протигазах проводиться без змін умов вправи. Протигази надіваються учнями у вихідному положенні за командою "Гази", що подається керівником стрільби на ділянці і знімаються за командою керівника стрільби на ділянці після повернення зміни у вихідне положення. Ті, хто носять окуляри, виконують вправи стрільб зі стрілецької зброї без протигаза.

Керівником стрільби на ділянці призначається керівник гуртка «Захист Вітчизни». Йому підпорядковується весь склад навчального підрозділу, що навчається стрільбі.

Керівник стрільби на ділянці відповідає за чітке дотримання порядку проведення занять, умов виконання вправ стрільб і вимог безпеки учнями.

Програма складається із пояснювальної записки, навчально-тематичного плану, змісту програми, прогнозованого результату, літератури. До прогнозованої частини програми включено оцінювання практичних навичок учнів при вирішенні вогневих завдань.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ

№	Тема	К-сть годин практичних занять
1.	Основи стрільби зі стрілецької зброї	2
2.	Стрілецька зброя та поводження з нею (догляд і зберігання)	2
3.	Прийоми і правила стрільби зі стрілецької зброї	2
4.	Стрільба по цілях	2
РАЗОМ:		8 год.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Основи стрільби зі стрілецької зброї (2 год.)

Мета та завдання вогневої підготовки. Класифікація сучасної стрілецької зброї та її порівняльна характеристика за бойовими властивостями.

Призначення та загальна будова автомата. Послідовність неповного розбирання та складання автомата. Призначення і будова основних частин і механізмів автомата. Тренування у неповному розбиранні та складанні автомата.

Основні заходи безпеки при проведенні стрільб у тирі. Організація і порядок проведення стрільби з малокаліберної гвинтівки.

2. Стрілецька зброя та поводження з нею (догляд і зберігання) (2 год.)

Тренування у неповному розбиранні та складанні автомата. Приладдя до автомата, порядок чищення, змащення і зберігання зброї. Підготовка автомата до стрільби. Можливі затримки і несправності під час стрільби і способи їх усунення. Спорядження магазину патронами і порядок зарядження автомата.

Малокаліберна гвинтівка, загальна будова та порядок її зарядження. Особливості приготування до стрільби, проведення стрільби та розрядження.

Заходи безпеки під час поводження з гвинтівкою і патронами. Можливі затримки під час стрільби і порядок їх усунення.

3. Прийоми і правила стрільби зі стрілецької зброї (2 год.)

Постріл і його періоди. Початкова швидкість кулі, її вплив на стрільбу. Віддача зброї і кут вильоту.

Утворення траєкторії, прямий постріл, прикритий, уражувальний і мертвий простір та їх практичне значення.

Способи визначення відстаней до цілі. Визначення відстаней за допомогою кутових величин та елементів зброї.

4. Стрільба по цілях (2 год.)

Влучність стрільби. Вибір цілі, прицілу та точки прицілювання. Вивчення умов виконання вправ стрільби з малокаліберної гвинтівки. Практичне тренування.

Підготовка упора, приготування до стрільби лежачи з упору. Тренування в одноманітності прицілювання. Вирішення вогневих завдань та визначення прицілу і точки прицілювання. Виконання нормативів з вогневої підготовки.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Опанувавши програму гуртка допризовної підготовки,

учні мають знати:

- бойові властивості та загальну будову автомата і малокаліберної гвинтівки;
- принципи роботи автоматичної зброї;
- основні частини автомата;
- особливості приготування до стрільби;
- основні правила стрільби;
- правил безпеки при проведенні стрільби зі стрілецької зброї.

учні мають вміти:

- розбирати та складати автомат;
- виконувати вправи стрільб, передбачених програмою нормативів з вогневої підготовки.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України. – К., 1996.
2. Закон України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу»

від 25.03.1992 № 2232-ХІІ.

3. Закон України «Про оборону України» від 6 грудня 1991 р.
4. Василенко Є.Ю., Ганчева В.І., Дятленко С.М. Книга вчителя захисту Вітчизни. – Харків: Торсінг, 2006.
5. Програма «Допризовна підготовка» / Квашньов Ю.О., Конотопенко Я.І., Крамаренко Ю.В., Томчук М.І., Затверджена Міністерством освіти і науки України (протокол № 17 від 16 січня 1998 р.)
6. Захист Вітчизни (рівень стандарту, академічний, профільний, для хлопців) / Пашко К.О., Герасимів І.М., Щирба І.П., Фука М.М. – Тернопіль: Астон, 2011.
7. Захист Вітчизни: Підручник для 10-11 кл. загальноосвіт. навч. закладів / Бака М.М., Квашньов Ю.О., Литвиненко А.О. / За заг. ред. Ю.О. Квашньова та Литвиненка А. О. – К.: Вежа, 2006. – 448 с.: іл.
8. Зубалій М.Д. Форми військово-патріотичного виховання допризовної молоді: Методичний посібник. – Харків: Торсінг, 2006.
9. Лелека В.М., М'ясоєденков К.О. Оборонно-спортивний оздоровчий табір: Навч.-метод. посібник) – К.: Просвіта, 2008.
10. Палагеша В.О., Тимченко В.В. Джура. Книга майбутнього захисника Вітчизни. Навч.-метод. Посібник. – К.: Просвіта, 2008.
11. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Захист Вітчизни» для учнів 10-11 класів / Затверджена Міністерством освіти і науки України від 28 жовтня 2010 р. № 1021.
12. Рудюк С.П. Комплект навчальних плакатів „Основи військової служби (вогнева підготовка)": ВКФ ТС ЗС України, 2005.
13. Сухушин М.П. Основи військово-патріотичного виховання: Навч.-метод. посібник. – К.: Просвіта, 2008.
14. Сухушин М.П., Палагеша В.О. Організація позашкільного військово-патріотичного виховання: Навч.-метод. посібник. – К.: Просвіта, 2008.
15. Яковлев Д.О. Плани-конспекти проведення занять з предмету «Захист Вітчизни»: <http://den82.ucoz.ru/>